

זיל גומר

Eesti ülemrabi

Supreme Rabbi of Estonia

אב"ד והרב הראשי לאסטוניה

18.02.1894-2018

י"ג באדר א' תרנ"ד - תש"ב

Haim Aba Gomer oli sündinud 1894. aastal Minski kubermangu Sverženi alevis. Ta oli pärit rabide perekonnast. A. Gomer õpis ješivades ning täiendast ennast paljude tolleaegsete tsadikite juures. Poola-Leedu rabid omistasid talle rabi tiitli. 20. sajandi 20.-ndatel läks ta Saksamaale õppima Bonni ja Kölni ülikoolides ja sai filosoofiadoktori teaduskraadi. Lühikest aega töötas ta Berliini rabide seminaris. 19.05.1929 valiti ta Eesti ülemrabiks. Ta täitis ka usukohtuniku kohustusi.

30. augustil 1928 abiellus A. Gomer Hana Beilaga, kes oli Riia pearabi Menahhem Mendel Zaki tütar. Dr Gomer asutas õppeseminarid "Hovevi Tora – Toora armastajad" ja „Hevrat Šas – (Suulise Toora e Mišna) Kuue osa selts". Ta sai õiguse registreerida juutide sündimise ja surma fakti, abielusid jt. Ta paistis silma haritud inimesena jumalakartuses, jutlustajana ja kirjanikuna ning oli Eesti juutluse tunnustatud vaimne liider.

Pärast Juudi Kultuuriomavalitsuse likvideerimist sai temast Eesti Juudi Kogukonna pea. Pärast Tallinna okupeerimist Natsi-Saksamaa poolt 1941. aasta sügisel A. Gomer koos naise Hana ja poeg Šneuriga jõhkralt mõrvati.

Igavene mälestus holokausti ohvritele!

Chaim Aba Gomer was born in 1894 in Sverzhen (Minsk Province). He descends from a rabbis' family. A. Gomer studied in yeshivas and advanced his learning under famous tzadikim of the time. Polish-Lithuanian rabbis conferred on him a rabbi's title. In 1920s, he went to Germany to study at the universities of Bonn and Köln and received a PhD degree. For a short time, he was employed at Berlin Rabbis Seminary. On 19 May 1929 he was elected as Chief Rabbi of Estonia. He also exercised of the Head of Rabbinical Court.

On 30 August 1928, he married to Hana Beila, the daughter of the Chief Rabbi of Riga Menachem Mendel Zaki. Dr. Gomer founded the educational seminars "Chovevi Torah" and "Chevrat Shas". He stood out as an educated man in the fear of God, a speaker and a writer. He became recognized as the spiritual leader of the Estonian Jewry. He was entitled to register Jewish births, deaths and marriages.

After the liquidation of the Jewish Cultural Autonomy, he served as the Head of the Jewish Community of Estonia. When Tallinn was occupied by the Nazi Germany, A. Gomer and his wife Hana and son Shneur were brutally murdered during Holocaust in the autumn of 1941.

We will always remember the victims of the Holocaust!

חיים אבא גומר נולד למשפחה רבתנית בשנת תרנ"ד 1894 (למנין) בעיירה סוערזשען במחוז מינסק.

הנער למד בישיבות וחסה בצל רבנים וצדיקי הדור, הוא הוסמך לרבותות ע"י רבנים מדינות פולין וליטא.

בשנות העשרים למאה ה-20 הוא למד פילוסופיה באוניברסיטאות בערים בון וקלן וסיים לימודי בתואר דוקטור לפילוסופיה. בשנים הללו הוא למד לתקופה קצרה בסמינר לרבני בברלין. ב-19 במאי 1929 נבחר לכחן כאב"ד וכרב הראשי של אסטוניה.

ב"ד באול טרפ"ח התחרט עם מרת חנה בילא ביתה של הרב מנחם מענדל ז"ק הרב הראשי לריגה. הקים קבוצות לימוד "חובבי תורה" ו"חברת ש"ס", בלט כמשכיל ביראת ה', נואם וספר והוכר כמנהיג הרוחני של יהדות אסטוניה, בסמכותו כרב היה גם לרשום לידות, פטירות ורישום לנישואין של יהודי העיר והמדינה.

עם פירוקה של האוטונומיה היהודית תרבותית כיהן כראש הקהילות היהודיות באסטוניה. עם כיבושה של טאלין על ידי הנאצים הגרמניים בשואה האומה בסתיו 1941 נרצח הרב גומר יחד עימו נרצחו גם אשתו חנה בילא ובנם שנייאור.

ה' יקום דمم זכרונם לברכה.